

İZMİR TİCARET ODASI

BELÇİKA EKONOMİK GÖSTERGELERİ VE
TÜRKİYE BELÇİKA DIŞ TİCARETİ

Dilara SÜLÜN
Dış Ekonomik İlişkiler Müdürlüğü
AB Masası Şefi

Nisan 2009

Belçika

Belçika, Batı Avrupa'nın kalbi ve İngiltere, Fransa, Hollanda arasında bir geçiş noktası konumundadır.

Güçlü ekonomisi ile 450 milyon Avrupa'ya bir giriş noktası rolü oynamaktadır.

Flaman, Valon ve Brüksel Bölgelerinden oluşan ülke, başlıca ticaret partnerleri olan ülkelerin ekonomilerinde ve kendi iç piyasasında yaşanan değişimlere yüksek oranda bağımlıdır.

Siyasi yönden de, Belçika, Avrupa Birliği Konseyi, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu, NATO ve birçok uluslararası kuruluşun merkezi konumundadır.

Belçika dünya ekonomisinde önemli yere sahip üç komşu ülkeyle (Fransa, Almanya, Hollanda) olan güçlü ekonomik entegrasyonu ve etkileşimi sayesinde Avrupa Birliği içerisinde olduğu kadar, dünyada da en dışa dönük ekonomiye sahip ülkelerden biridir.

1) Belçika'nın Temel Ekonomik Göstergeleri

Nüfus	10.4 milyon
GSYİH (<i>Satın Alma Gücü Paritesi</i>)	390.5 milyon Dolar
Kişi başına GSYİH (2008)	37,500 Dolar
Tüketici fiyat endeksindeki artış (2008-2009 Ocak)	% 2.1
İşgücü (2008)	4.99 milyon
İşsizlik oranı (Ocak 2008)	% 7.2
İhracat - 2008	379.1 milyar Dolar
İthalat - 2008	375.2 milyar Dolar (f.o.b)
Enflasyon Oranı (Tüketici fiyatları)	% 4.5

Kaynak: CIA World factbook

Belçika'nın Başlıca İhracat Maddeleri: Makine ve ekipmanlar, kimyasallar, elmas, metal ve metal ürünleri, gıda ürünleri.

İhracat Partnerleri: Almanya (%19.5), Fransa (%16.7), Hollanda (%11.9), İngiltere (%7.6), A.B.D. (%5.7), İtalya (%5.2)

Belçika'nın Başlıca İthalat Maddeleri: Makine ve ekipmanlar, kimyasallar, elmas, ecza ürünleri, gıda ürünleri, taşımacılık ekipmanları, petrol

İthalat Partnerleri: Almanya (%17.7), Hollanda (%17.6), Fransa (%11.2), İngiltere (%6.2), A.B.D. (%5.4), İrlanda (%4.9), Çin (%4.1).

2. Türkiye-Belçika Dış Ticareti

(Milyon Dolar)

Yıllar	Türkiye'nin Belçika'ya ihracatı	Türkiye'nin Belçika'dan ithalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2004	1.183	1.992	3.175	-809
2005	1.292	2.241	3.533	-949
2006	1.381	2.477	3.858	-1.096
2007	1.736	2.869	4605	-1.133
2008	2.122	3.151	5273	-1.029

Kaynak: DTM

Türkiye'nin Belçika'ya ihracatı 2007'de 1.736 milyon dolar iken, 2008 yılında 2.122 milyon dolar olmuştur.

Türkiye'nin Belçika'dan ithalatı ise 2007'de 2.869 milyon dolar iken 2008'de 3.151 milyon dolar olmuştur.

Dış ticaret dengemizde ithalatımız ağır basmakta olup genel denge Belçika lehinedir.

3. Belçika'nın Türkiye'den İthalatı

(Bin Avro)

Ürünler	2007 Ocak-Kasım	2008 Ocak-Kasım
Ulaşım ekipmanları	741,074	854,945
Tekstil ve tekstil ürünleri	513,981	485,047
Ana metaller ve bunlardan mamul eşyalar	251,548	287,739
Makine ve mekanik ekipmanlar; elektrikli cihazlar ve parçaları	242,777	282,642
Plastik ve mamulleri, kauçuk mamülleri	116,726	115,310
Kimya veya ilişkili sanayi ürünleri	55,699	81,871
Bitkisel Ürünler	50,016	62,663
Gıda müstahzarları; meşrubat, alkollü içkiler, sirke; tütün ve işlenmiş tütün yerine geçen maddeler	58,098	62,284
Taş, çimento, seramik ürünler; cam ve camdan eşya	46,011	60,274
Mobilya; yatak takımları, somya, yastık, lamba vb.	38,879	39,180
Diğer		
TOPLAM İTHALAT	2,237,639	2,453,997

Kaynak: <http://www.abh-ace.org>

Belçika'ya ithalat; AB mevzuatına göre ithal edilecek ürün için idari belgenin doldurulması, fatura, müsaade ve sertifika gibi varsa aranılan diğer belgelerle beraber gümrük idaresine verilmesi gerekmektedir. Mevcut ticaret politikası önlemlerinin yerine getirilmesi ve tahakkuk eden gümrük vergisinin yanı sıra KDV (bir çok ürün için % 21 oranında) ile tütün, alkollü ve alkolsüz içkiler ve madeni yağlar için uygulanan özel tüketim vergilerinin ödenmesi gereklidir. Verilen beyana ilişkin diğer kontrollerin de yapılması sonucunda ithalat mümkün olabilmektedir.

4. Belçika'nın Türkiye'ye İhracatı

(Bin Avro)

Ürünler	2007 Ocak- Kasım	2008 Ocak-Kasım
Kimya veya ilişkili sanayi ürünleri	693,750	743,808
Ana metaller ve bunlardan mamül eşya	464,907	643,288
Makine ve mekanik ekipmanlar; elektrikli cihazlar ve parçaları	464,490	564,310
Plastik ve mamulleri, kauçuk mamulleri	549,336	537,330
Ulaşım Ekipmanları	440,669	381,297
Tekstil ve tekstil ürünleri	96,283	129,256
Ayakkabılar, başlıklar, şemsiyeler, hazır eşya vb.	14,457	100,143
Optik, kontrol, ölçü aletleri; saatler; müzik aletleri ve bunların parça ve aksesuarları	50,272	63,941
Ağaç hamuru; kağıt ve karton ve bunlardan mamul eşya	39,323	47,686
Mineral Ürünler	31,690	43,214
Diğer		
TOPLAM İHRACAT	2,984,736	3,453,772

Kaynak: <http://www.abh-ace.org>

5. Yatırımlar

2003 yılı Haziran ayı itibariyle Türkiye'de faaliyet gösteren Belçika firması 85 iken bu sayı 30 Haziran 2008 tarihi itibariyle 375'e çıkmıştır.

Akçansa Çimento, Alcatel Teletaş, Egepen Deceunink, Beksa Çelik Kord ve Solvay İlaç Türkiye'de faaliyet gösteren önemli Belçika sermayeli firmalardan bazılarıdır. Türkiye'de Belçikalı firmalar ağırlıklı olarak tekstil, konfeksiyon, enerji, gıda, ticaret, kimya ve restorancılık alanlarında faaliyet göstermektedir.

Türkiye'de bankacılık faaliyetlerine ilk olarak Fortis Bankası, 2005 yılında Dışbank'ı 987 milyon Avroya satın alarak başlamıştır. 2009 yılı sonuna kadar 300 şube açmayı amaçlayan banka, 70 milyonu aşan Türkiye nüfusunda öncelikle orta gelir grubuna hitap etmeyi hedeflemektedir. 2009 yılı Mart ayı itibariyle, Lüksemburg, Polonya, Fransa, Almanya ve Türkiye'deki bankacılık faaliyetlerini de içeren Fortis Bank Belçika, yüzde 75 hissesini BNP Paribas ve kalan yüzde 25'ini Belçika hükümetine devretmiştir.

Belçika'nın önemli bankalarından Fransız ortaklı Dexia 2006 yılında Denizbank'ı satın alarak, Türkiye'de bankacılık sektörüne önemli bir yatırım yapmıştır. 2009 yılı Şubat ayı itibariyle, Dexia'da kamunun hissedarlık oranı yüzde 11'den yüzde 35'e yükseltilmiştir.

Avrupa'nın en büyük gayrimenkul yatırım şirketlerinden olan Belçikalı Redevco, Türkiye de altı farklı proje ile çalışmalarını sürdürmektedir. Ankara, Erzurum, Edirne ve Manisa'da alışveriş merkezi inşa eden şirket önümüzdeki yıllarda Türkiye'de 1 milyar Avro'nun üzerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

⇒ İzmir'de faaliyette olan 27 Belçika sermayeli firma vardır.

- Canfa uluslararası nak.loj.hizm.tur.inş.teks.gıda san. ve ltd.şti.
- Arena comet metal tekn.ith.ihr.san.ve tic.ltd.şti.
- Arena comet scs metal üst yüzey işl.san.ve tic.ltd.şti.
- Reus danışmanlık bilg.işlm.paz.tic.san.ltd.şti.
- Olivecom yağ.san.tic.ltd.şti.
- Vototeks tekstil ürün.san.ve tic.ltd.şti.
- İzbelkom-izmir büyüşeh.bel.çev.korun.iyil.müş.pr.hiz.t.s.aş
- Kaplamin ambalaj san.ve tic.a.ş.
- Kimflor kimya san.ve tic.a.ş.
- Sığacık sigorta ve aracılık hizm.ltd.şti.
- Fesgold kuyumculuk turz.gıda paz.tic.ith.ihr.ltd.şti.
- Komav gıda tur.teks.inş.ihr.ith.tic.ltd.şti.
- Güneş tar.hay.ve tur.tic.ltd.şti.
- Stone index ith.ihr.ve tic.ltd.şti.
- Network skins deri tekstil san. ve tic.ltd.şti.
- Dera gıda katkı maddeleri ith. ihr. san. ve tic. ltd. şti.
- Inve eurasia yem ve katkı mad.san.ve tic.a.ş.
- Widem uluslararası nak. ltd.şti.
- Aktif azimut gıda san., reklamcılık, turizm ve dış tic. ltd.şti.
- Cvef gıda turizm san. ve tic. ltd. şti.
- Herman turizm yatırım işl.a.ş.
- Ege profil tic.ve san.a.ş.
- Ş.n.semcom elektronik mühendislik san. ve tic. ltd. şti.
- Atlas health care technologies a.ş.
- Riva denizcilik taşımacılık tic.ltd.şti.
- Ruba fermuar san.a.ş.
- Freemal inşaat turizm san.ve tic.ltd.şti.

Belçika'da az da olsa Türk yatırımları bulunmaktadır. Örneğin, Yağmur Mobilya, Metal Yapı, Sarar, Gümüşsuyu, Gülsoy Tekstil ve Kavaklıdere şarapları gibi firmalarımız Belçika'da mobilya ve şarap satışı, halı ipliği ve inşaat sektörlerinde hizmet vermektedir. Ayrıca, Türkiye'nin önde gelen gıda firmalarından Ülker, 80 yıllık lüks çikolata markası Belçikalı "Godiva"yı 850 milyon dolara satın alarak önemli bir yatırım gerçekleştirmiştir.

6. İşbirliği İmkanları

Tekstil, demir çelik, mobilya gibi sanayi alanlarının, Belçika'da iş gücü maliyetlerinin yüksek olması sebebiyle uluslararası rekabeti yüksek değildir. Bu sanayi alanlarında ki yatırımlar daha çok iş gücü maliyetlerinin ucuz olduğu başka ülkelere gitmektedir.

Belçika pazarı için, AB standartlarında üretim yapan Türk sanayicilerinin ihracat şansı bulunmaktadır. Ayrıca dünyanın elmas merkezi olarak kabul edilen Anvers, kıymetli taş işleme ve mücevherat alanında iki ülke arasında yatırım ve ticaret açısından potansiyel teşkil etmektedir.

Türkiye'nin ihraç ettiği mevcut ürünler arasına katma değeri ve getirisi yüksek ürünlerin eklenmesi Belçika ile olan dış ticaret açığımızın kapatılması yolunda etkili olacaktır. Özellikle, Belçika'da GSYH içerisinde payı artan hizmet sektörü göz önüne alındığında, bu sektörün kullanımına yönelik telekomünikasyon, tıbbi ekipmanlar, hazır gıda ürünlerinin ihracı, ülkemiz ihracat gelirlerinin artmasında etkili olabilecektir.

Belçika'da yaşayan 170.000 dolayındaki Türk vatandaşı ülkemiz ihracatının ve gerek Belçika'daki Türk yatırımlarının, gerekse Türkiye'deki yatırımların artırılmasında önemli etkisi vardır. Bununla birlikte, halihazırda Belçika'da yerleşik vatandaşlarımız tarafından kurulmuş bulunan şirketler, daha çok küçük ölçekli girişimlerdir

7. Anlaşma ve Protokoller

- Ticaret ve Ödeme Anlaşması (2 Aralık 1948)
- Karayolu Taşımacılığına İlişkin Anlaşma (9 Mayıs 1969)
- Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması (4 Mayıs 1990)
- Ekonomik, Sınai ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması (2 Haziran 1987)
- Denizcilik Anlaşması (31 Ocak 1989)
- Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması (8 Ekim 1991)
- Türk Eximbank ile Ducroire / Delcedere Arasında Genel İşbirliği Anlaşması (10 Mart 1997)

8. Odamız ile Olan İlişkiler

Belçika İzmir Fahri Konsolosu Nezih Öztüre'nin Odamızı Ziyareti

Belçika yeni Fahri Konsolosu Nezih ÖZTÜRE, 11 Nisan 2001 tarihinde Odamıza bir ziyarette bulunarak, Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Ekrem DEMİRTAŞ tarafından kabul edilmiştir.

11 Nisan 2001 tarihinde Eski Fahri Konsolos Sayın Mehmet Refik SOYER'den görevi devralan Sayın ÖZTÜRE'nin Odamıza gerçekleştirdiği bu ziyaret yeni misyonu çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Belçika İstanbul Başkonsolosluğu ve Türk-Belçika Ticaret Derneği Yetkililerinin Ziyareti

Belçika İstanbul Başkonsolosu Sayın Thomas Antoine, Brüksel Bölgesi Ticaret Ataşesi Sabih Akay ve Flaman Bölgesi Ticaret Ataşesi Katharina Desmet, Türk-Belçika Ticaret Derneği Yönetim Kurulu Başkanı M.Aykut Eken, Türk-Belçika Ticaret Derneği Genel Sekreteri Tayfun Yumak 1 Mayıs 2003 tarihinde Odamıza bir ziyarette bulunarak Yönetim Kurulu Başkan Vekili Akın Kazançoğlu ve Genel Sekreteri Dr. Suphi Varım tarafından kabul edilmiştir.

Söz konusu toplantıda, yetkililer Ekim ayında bölgemize yönelik düzenlenecek Belçika İş Adamları Heyet ziyareti öncesi ön bilgilendirmede bulunmuşlar, heyet programı ile ilgili olarak Odamızda görüşmeler organize edilmesini talep etmişlerdir.

Konuyla ilgili olarak kendilerine Odamız desteğinin verileceği ve toplantıya ilişkin her türlü düzenlemenin yapılarak, üyelerimizin bilgilendirileceği belirtilmiştir.

Belçika Büyükelçiliği Birinci Sekreteri Bay Philippe Van Der Bolcke'nin Ziyareti

Belçika Büyükelçiliği Birinci Sekreteri Bay Philippe Van Der Bolcke, 8 Eylül 2005 tarihinde Odamıza nezaket ziyaretinde bulunmuştur. Genel olarak Belçika ve Türkiye arasındaki ilişkileri görüşmek üzere İzmir'e gelen Belçikalı diplomat, Odamız Genel Sekreteri Halit Soydan tarafından karşılanmıştır.

Görüşmeler ülkemizin AB'ye üyelik çalışmaları ve ekonomik ve siyasi işbirliğimiz üzerinde yoğunlaşmıştır. Belçika Büyükelçiliği Birinci Sekreteri Philippe Van Der Bolcke, 10 Kasım 2005 tarihinde Belçika'da Türkiye konulu üst düzey katılımcıların yer alacağı bir toplantı düzenleneceğini bildirmiş, Odamız Yönetim Kurulu Başkanı'nın bu toplantıya katılımını teminen gerekli çalışmalarını sürdüreceğini ifade etmiştir.

Son olarak, Odamız ile Belçika arasındaki işbirliğinin artırılması karşılıklı olarak temenni edilmiş, çalışmalarımızın bu çerçevede sürdürüleceği ifade edilmiştir.

Belçika İstanbul Başkonsolosluğu Flaman Bölgesi Ticaret Ataşesi Katharina Desmet'in Odamızı Ziyareti

Belçika İstanbul Başkonsolosluğu Flaman Bölgesi Ticaret Ataşesi Katharina Desmet, 23 Mayıs 2006 tarihinde Odamıza bir ziyarette bulunarak Yönetim Kurulu Başkan Vekilimiz Sayın Jak ESKİNAZI tarafından kabul edilmiştir.

Söz konusu toplantıda Ticaret Ataşesi Katharina Desmet, İzmir'in turizm sektöründeki yeri, İzmir kentinin ve Odamızın çalışmaları ve projeleri hakkında bilgi talep etmiştir. Yönetim Kurulu Başkan Vekilimiz Sayın Jak ESKİNAZI kendisine İzmir'in turizm potansiyeli, Odamızın turizme verdiği destek ve yardımlar, geliştirdiğimiz ve sürdürmekte olduğumuz projeler, kurvaziyer yolcularındaki artış ve Odamızın 3 yıldır ödediği ayakbasta ücretleri, Tepekule ve Kadifekale, Agora'daki çalışmalarımız, hakkında bilgi vermiştir.

Ayrıca yakın bir gelecekte İzmir Hava Yolları ile Avrupa'nın birçok kentine İzmir'den direk uçuşların başlayacağı ve bunu takiben birçok havayolunun İzmir'e direk uçmaya başlayacağını, bu çerçevede İzmir'in turizm ve ticaretinin daha da gelişeceğine değinmiştir.

Jak Eskinazi, İzmir'in EXPO 2015 adaylığı ve bu yöndeki çalışmalarımızdan da kısaca bahsederek, Odamız aktiviteleri hakkında gerekli tüm bilgileri sunmuştur.

Ticaret Ataşesi Katharina Desmet, Belçikalı iş adamlarının halen yoğun olarak İstanbul ve Ankara odaklı çalıştığını, İzmir'e her hangi bir ticaret heyeti organizasyonları olmadığını, ancak ileride olması ve ticari ilişkilerimizin gelişmesi temennisi ile Odamız Başkan Vekili Jak Eskinazi'ye teşekkürlerini sunmuştur.

Belçika Konsolosluğu Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ataşesi Sabih AKAY ve Belçika Brüksel bölgesinin Belediyeler arası raylı sistem ve ulaşım işletmelerini gerçekleştiren STEB şirketi Genel Müdürü Patrick BULTYNCK'in Odamızı Ziyareti

Belçika Konsolosluğu Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ataşesi Sabih AKAY ve Belçika Brüksel bölgesinin Belediyeler arası raylı sistem ve ulaşım işletmelerini gerçekleştiren STEB şirketinin Genel Müdürü Patrick BULTYNCK, 21 Haziran 2007 tarihinde saat 14.00'te Odamıza bir ziyarette bulunarak Yönetim Kurulu Başkanımız Ekrem Demirtaş tarafından kabul edilmiştir.

Söz konusu toplantıda Ticaret Ataşesi Sabih Akay sözlerine 2007 yılının Eylül ayında Kayseri ve Gaziantep'e Belçika'dan bir ticaret heyeti geleceğini bildirerek ve 1 milyon nüfusu olan Brüksel bölgesinin belediyeler arası raylı sistem ve ulaşım işletmelerini gerçekleştiren STEB firmasının sürekli kâr eden bir şirket olduğunu ve 6400 çalışanı olduğunu belirterek başlamıştır. Bu şirketin hali hazırda Atina metrosunda çalışmalar yaptığını ve ayrıca İstanbul'da Ulaşım A.Ş., Antalya ve Kayseri'de Doğuş Holding ve İzmir'de Metro A.Ş yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirmekte olduklarını bildirmiştir.

Patrick Bultynck, İzmir metrosu konusunda işbirliği önerilerini dile getirmiş, şirketinin hizmetleri hakkında genel bilgi vermiştir.

Odamız Yönetim Kurulu Başkanımız Ekrem Demirtaş, İzmir'deki ulaşım proje ve ihaleleri ile ilgili olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi ile Ulaştırma Bakanlığı Devlet Demir Yolları'nın yetkili merciler olduğunu belirtmiş ve İzmir'deki Aliağa ve Cuma ovası arasındaki çift yönlü ulaşım projesi ve Kuzey'de Bergama'dan Güney'de Efes'e kadar uzanan ulaşım projelerinden bahsetmiştir. İzmir'deki tüm ulaşım projeleri hakkında Odamız tarafından hazırlanan kapsamlı bir raporu kendilerine ayrıca e-posta ile göndereceğimizi bildirmiş ve İzmir'deki yerel ortak arayışları konusunda Oda olarak kendilerine destek verileceğini ifade etmiştir.

Ekrem Demirtaş, İzmir'in EXPO 2015 adaylığı ve bu yöndeki çalışmalarımızdan da kısaca bahsederek, Odamız aktiviteleri hakkında gerekli tüm bilgileri sunmuştur. Ticaret Ataşesi Sabih Akay ve STEB Genel Müdürü Patrick Butynck, bu konuda Belçika'daki ilgili mercilere bilgiyi aktaracaklarını bildirerek ticari ilişkilerimizin gelişmesi temennisi ile Odamız Başkanı Ekrem Demirtaş'a teşekkürlerini sunmuştur.

Belçika Konsolosluğu Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ataşesi Sabih AKAY'ın Odamızı Ziyareti

Belçika Konsolosluğu Brüksel Bölgesi Ekonomi ve Ticaret Ataşesi Sabih AKAY 8 Nisan 2008 tarihinde Odamızı ziyaret etmiş ve Odamız Genel Sekreteri Adnan Yıldırım tarafından karşılanmıştır. Akay, Belçika'dan bir heyet getirmeyi planladıklarını belirtmiş ve bu heyet için yapılabilecek çalışmalar hakkında görüşülmüştür.

Kaynaklar:

T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Türkiye-Belçika İkili İlişkiler Raporu
T.C Brüksel Büyükelçiliği, Ticaret Müşavirliği
DEİK
CIA WORL FACTBOOK